

Yttrandefrihet

Yttrandefrihetsexpert Nils Funcke om den vingklippta tidningen.

Bulletin har skadat tilltron till publicistisk verksamhet

Sluts scenen, eller i varje fall första akten, för Bulletin slutar med att alla är vingklippta. Men framförallt är det allmänheten, grundlagen och det som bygger en publicistisk verksamhet som fått sig en allvarlig törn, skriver Nils Funcke, yttrandefrihetsexpert.

Majoritetsägarna lockade oss alla med falska löften... Majoritetsägarna har visat att de inte respekterar grundlagens mening om vad ansvarigt utgivarskap innebär. Den redaktionella integriteten respekteras inte."

Med den slutrepliken lämnade Ivar Arpi chefredaktörskapet för Bulletin. Ytterligare fem i redaktionsledningen, bland annat tidningens politiska chefredaktör Alice Teodorescu Måwe, tog samtidigt sina pennor och lämnade Bulletin. Tidigare har delägaren och senior editor Thomas Gür och Paula Neuding som var med och grundade tidningen lämnat.

Det som utspelat sig inför öppen ridå, läs Facebook och Twitter, är som en klassisk tragedi. Intriger, tjuvnytt, invektiv och ett eller annat mer lustfyllt karaktärsmord som att redaktionen producerat "trist sojabaserad lättmjölk" har haglat.

Sluts scenen eller i varje fall första akten slutar med att alla är vingklippta.

Men framförallt är det allmänheten, grundlagen och det som bygger en publicistisk verksamhet som fått sig en allvarlig törn.

Professorer, journalister, företrädare för branschorganisationer och ledarskribenter har när de recenserat uppsättningen utgått ifrån att det finns en utgivare för Bulletin. Även redaktionen och ägarna levde i tron att det fanns en behörig utgivare.

Men kejsaren var naken.

Bulletin saknade utgivningsbevis och hade en rättslig status som vilket klotterplank som helst på internet. Det finns i och för sig inget att invända mot att någon driver en webbplats utanför yttrandefrihetsgrundlagarna om det är ett medvetet val och att medarbetarna och läsarna inte förespeglas något annat.

Utan utgivningsbevis bortfaller åtskilliga av de grundbultar i yttrandefrihetsgrundlagarna som tillsammans ska säkerställa "en fri åsiktsbildning". En rättighet som enligt regeringsformen utgör en av grunderna för ett demokratiskt statskick. För skribenterna innebär avsaknaden av

Framförallt är det allmänheten, grundlagen och det som bygger en publicistisk verksamhet som fått sig en allvarlig törn, skriver debattören.

Bild: Skärmdump

”

Så vitt känt har ingen uppgiftslämnare råkat illa ut efter att ha lämnat uppgifter till Bulletin. Men tilltron till publicistisk verksamhet har likväl skadats.

tryckfrihetsförordningens regler om ensamansvar att de var och en är rättsligt ansvarig för sina texter. Vd och styrelse kan bli medansvariga vid bland annat förtal och upphovsrättsintrång enligt lagen om elektroniska anslagstavlor.

På samma sätt försvagas anskaffarfriheten, istället för Justitiekanslern och svensk grundlag blir en webbtidning utan utgivningsbevis underställd Integritetskyddsmyndighetens prövning (tidigare Datainspektionen) och ska följa EU:s dataskyddsdirektiv och samtliga bestämmelser i brottsbalken. En webbtidning utan utgivningsbevis kan glömma att få sin sak rättsligt prövad med jury och får inte fördel av de

Debattören:

Nils Funcke
Yttrandefrihetsexpert

trösklar som finns i tryckfrihetsförordningen för att en publicering ska kunna fällas.

Men allvarligast av allt är ändå att rätten att lämna uppgifter anonymt för offentliggörande inte gäller för verksamheter utanför tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Utan utgivningsbevis faller myndigheternas förbud att efterforska vem som lämnat en uppgift, någon tystnadsplikt för den som tar emot uppgifterna finns inte och utrymmet för myndigheterna att vidta repressalier mot uppgiftslämnare ökar.

Det duger inte att tro att man har utgivningsbevis eller att som uppgiftslämnare rakt av godta att man är skyddad. Det ligger ett stort ansvar på medie företaget att tydligt redovisa vad som gäller men det faller också ett visst ansvar på presumtiva uppgiftslämnare, visselblåsare, att aktiva söka svar på om meddelarskydd finns.

Så vitt känt har ingen uppgiftslämnare råkat illa ut efter att ha lämnat uppgifter till Bulletin. Men tilltron till publicistisk verksamhet har likväl skadats.

Svaret på vad som gäller för en webbtidning finns i ett öppet register på Myndigheten för press, radio och tv:s webbplats. En tumregel till alla göteborgare, smålänningar och västgötar och alla övriga är att en dagstidning som ger ut en tryckt tidning har ett fullgott skydd även för sina webbpubliceringar. Det gäller även radio och tv som sänder med tillstånd från regeringen eller myndighet.

Struktur och ordning är med andra inte i första hand en intern fråga för den som vill bedriva en seriös publicistisk verksamhet under yttrandefrihetsgrundlagarna. Med utgivningsbevis följer fördelar men också krav på att det ska finnas en behörig utgivare. Utgivaren ska ha en kontroll över allt som publiceras och inget får publiceras mot utgivarens vilja.

Ägare styr med budget, övergripande mål och genom att ha suveränitet över vem som ska vara utgivare för verksamheten. Ägaren kan avsätta utgivaren och därmed hans eller hennes ställföreträdare med omedelbar verkan.

Istället kan ägaren utse någon de tror bättre kan infria förväntningarna vare sig målet är formulerat som en politisk eller religiös inriktning och krav på att innehållet ska baseras på icke separerad, färsk och fet komjölk.

Brott

Bevisen finns i kriminellas telefoner

När kriminella döljer mordplaner i krypterade telefoner måste svensk domstol få laglig rätt att ta fram informationen. Den lyckade dekrypteringen av Encrochat visar att vi då kan lagföra hundratals gängkriminella, skriver bland andra Erik Nord, polisområdeschef Storgöteborg.

Arbetet med att utreda och lagföra individer som begår brott i gängmiljö är ofta svårt. Tystnadskultur gäller och bevisning är svår att få fram.

Tack vare att fransk polis knackade koden till krypteringsverktyget Encrochat har polis och åklagare runt om i Europa kunnat stoppa avancerade brottsplaner i realtid och klara upp en mycket stor mängd allvarliga brott. Minst ett hundratal gängkriminella i Sverige sitter nu frihetsberövade, ofta med Encrochat som viktig eller enda bevisning.

I två aktuella brottmål, varav ett här i Göteborg, har några misstänkta försökt få domstolen att avvisa denna bevisning. Ett av argumenten var att det i Sverige - till skillnad från i Frankrike - inte hade varit möjligt för domstolen att tillåta inhämtning av information på det sättet och att den därför inte borde få användas här. Tingsrätten fastslog dock att principen om fri bevisföring gäller, dvs att åberopad bevisning ska prövas under rättegången och inte bortses ifrån av formella skäl.

”

En sådan möjlighet borde finnas och skulle bli ett mycket kraftfullt verktyg.

För oss som arbetar med att utreda och lagföra personer är det viktigt att sanningen kommer fram. Och sanningen går att läsa i Encrochat där mordplaner och annat brottsligt agerande avslöjas. Det är inte förvånande att vissa advokater inte gillar detta. De bör och ska sätta sina klienter i främsta rummet, men vi tror att den breda allmänheten i Sverige tycker det är viktigt och angeläget att trycka tillbaka gången och att mördare döms för sina gärningar.

Även seriösa advokater borde kunna vara ense med oss om att skyldiga brottslingar ska ansvara för sina gärningar.

I ett avseende har dock de misstänkta och deras försvarare rätt; i Sverige finns inga möjligheter enligt nuvarande lagstiftning att inhämta information på det sätt som var möjligt i Frankrike, dvs. att dekryptera vissa telefoner på det sätt som skett. En sådan möjlighet borde finnas och skulle bli ett mycket kraftfullt verktyg i arbetet för att lagföra gängkriminella.

Man kan anföra att det vore som att avlyssna alla som använder Snapchat, men man glömmer då att krypteringsverktyg ofta är brottsverktyg som används för att dölja allvarlig brottslighet. Svensk domstol borde få möjlighet att avgöra frågan om vissa dekrypterade data ska få användas och då göra en avvägning mellan risken det innebär för kränkningar av privatlivet hos vissa enskilda personer och intresset av att beivra allvarlig brottslighet.

Självfallet måste rättssäkerhetsgarantier finnas så att oskyldiga inte drabbas. Vi har inte svaren på hur en sådan prövning ska ske, men det fungerar i andra rättsstater och borde fungera här. Exemplet med den lyckade dekrypteringen av Encrochat visar att vi då kan lagföra hundratals gängkriminella som annars får vara kvar ute på våra gator och torg. Och så kan vi inte ha det.

Mats Eriksson
Kammarchef, Göteborgs åklagarkammare

Karl-Erik Esbo
Vice kammarchef, riksenheten för internationell och organiserad brottslighet

Erik Nord
Polisområdeschef, Storgöteborg

Alla som blivit rika har knappast vunnit på lotteri

Socialdemokraterna vill åter höja skatten på inkomst och kapital. Detta för att jämna ut klyftorna som av olika skäl uppkommit i samhället samt för att värna vår allmänna välfärd. Frågan är dock hur hög skatt rimmar med incitament och motivation till att främja den så kallade arbetslinjen oavsett man är anställd eller driver egen verksamhet? Tror Socialdemokraterna att klyftorna har uppkommit av en slump? Att alla som blivit rika har vunnit på lotteri?

Har tanken aldrig slagit finansministern att bildning, slit, prioriteringar och hög ambition är en bidragande orsak till att skillnader uppstår och att vissa tjänar mer än andra? Ska ansvarstagande entreprenörskap och hårt arbete som löntagare bestraffas bara för att det finns människor som aktivt väljer en livsstil med annan form av behållning än en hög lön? De senare verkar ha tagits som gisslan för att kunna legitimera tesen om klasskillnader i ett land där alla har rätt till gratis skola och där digitaliseringen liberaliserar människors liv. Det finns också något

Ska ansvarstagande entreprenörskap och hårt arbete som löntagare bestraffas för de som aktivt väljer en livsstil med annan behållning än hög lön, frågar skribenten finansminister Magdalena Andersson (S).

Bild: Henrik Montgomery

sjukt i resonemanget att höga skatter behövs för att bekosta välfärden när den till synes omätliga offentliga sektorn inte utsätts för samma krav som den privata i att leverera på förväntan, visa positiva resultat och "kundnöjdhet".

Leif Östlings bevingade ord "Vad fan får jag för pengarna?" känns mer relevant än någonsin, i synnerhet efter ett år av pandemi med obefintlig beredskap och handlingskraft jämte

ständiga larm om systemfel och missförhållanden inom bland annat skola, vård, omsorg och rättsväsende.

Hur vore det om självinsikten infann sig hos S-MP-V och man städade framför egen dörr innan man lät bitterheten över den överdrivna men självförvållade ojämlikheten förstöra drivkraften hos människor som redan föder och driver landet?

Christoffer

Innandarskrubben saknar att gå på gudstjänst i kyrkan.
Bild: Stefan Berg

Gudstjänstlivet är svårt nu

Livet är i dessa dagar fyllt av längtan. Jag önskar vara en röst för alla de som längtar efter att återigen få gå på gudstjänst. Det är en sorg att inte ens få dela med den lilla gruppen (åtta stycken) som ju är fallet i Stenungsund, Ljungskile och på Tjörn.

Den digitala gudstjänsten fyller inte alls den funktionen. Men tack Växjö stifts biskop Fredrik Modeus som står upp för vår längtan och rätt att få fira gudstjänst (som ju lätt går att göra coronasäkert för flera i våra stora gudstjänstrum!). Och kära vår egen biskop Susanne Rappmann, jag hoppas att du på liknande sätt nu ställer upp för oss som längtar och också uppmanar kyrkoherdarna att göra detsamma! Tack!

En som längtar

Volvo och deras halvledarproblem

Volvo har inte bara ledarproblem, nu har de även halvledarproblem! Q2-resultatet är i fara! Det är hög tid att sänka bonuskraven. Om bonuskraven halveras så kan ledarna isolera sig och leda mindre. De kan bli halv-ledare! Men då måste staten skjuta till med permitteringsstöd för resten av tiden.

Stöd Volvo! Rädda kvartalsrapporten!

Nöjd skattebetalare

Ett blodigt drama i Slottsskogen

Det är alltid fint på vintern att få en liten inblick i naturen, som man ju får i Slottsskogen. Särskilt roligt är det när djuren får mat. Sälår får fisk. Älgar, renar och getter får kvistar att gnaga barken av och de verkar nöjda med det.

I fågeldammen går det livligt till. Med bubblor har man gjort en stor vak i isen. Där kan simfåglar dyka i gröngrått smutsvatten och plaska runt på simfåglars vis. Trots att man egentligen inte ska mata djuren slängs det brödbitar och annat till ivriga änder. Det är roligt att se när de äter och gnabbar om små smulor.

Alla fåglar tycker inte att brödsmulor är tillräcklig kost. En stor trut går runt på iskanten och letar efter en stadigare måltid. En andhona kan inte undgå trutens granskande blick. Hon ser trött ut och truten bestämmer sig för att testa hennes kondition. Ett snabbt påhopp och några hårda hugg med trutens skarpa näbb avgör saken. Andens trötthet har plötsligt övergått i vanmakt.

Hon orkar inte längre flyga eller dyka och för truten är maten serverad. Från åskådarpåls vid dammen

Bild: Fredrik Sandberg

ser det hela först ut som ett vanligt kiv mellan fåglar, men nu övergår det till ett ovanligt äckligt skådespel. Eftersom maten inte kan undkomma behöver den ju inte vara död. Sådant kan trutar. Däremot behöver maten skyddas mot ovälkomna matgäster. Sådant kan trutar också. Några kråkor som tycker att det hela ser intressant ut får sitta på iskanten och titta på. Truten tänker äta ensam ute i den bubblande vaken. De andra änderna verkar helt oberörda.

Det är osäkert om publiken av barn och vuxna vid fågeldammen uppfattar vad som händer. Förmodligen pekar man inte ut för de små att där är det en and som blir uppäten levande. Så går det inte till i Bamses och Bambis värld. Sagans vargar äter visserligen upp mormor levande, men sedan kan hon

kliva ur vargmagen, när dramat är slut.

Jag ville inte stanna och se hur dramat i Slottsskogen slutade. Nästa dag kunde jag bara se ett spår efter händelsen. Det var en blodig bit av en vinge, som låg på isen. Kanske fick kråkorna en smakbit ändå.

Magnus Rönmark

Bildinsändare: Alla forskare

Bild: Jan Ed